

ГОЛОВНІ ТА ДОДАТКОВІ КОМПОНЕНТИ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Вікторія ДОБРОГОРСЬКА, Денис ІВЧЕНКО

студенти, група МО-22-2(М)

Оксана ОСТРОВЕРШУК

студентка, група МО-21-1(М) буд

Руслан КУБАНОВ

к. пед. н., доцент,

доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями,

Відокремлений структурний підрозділ «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури»

Вступ. Будівельне виробництво в сучасних умовах визнається перспективним, рентабельним і прибутковим за умов виробництва й використання високоякісних будівельних матеріалів, впровадження передових і високопродуктивних будівельних технологій та наукових розробок, наявності кваліфікованих і компетентних будівельних кадрів. Успішність професійної діяльності визначається як зовнішніми умовами, в яких вона відбувається, так і суб'єктивними чинниками, зокрема розвитком культури професійної діяльності.

Мета дослідження полягає у висвітленні сутнісних характеристик культури професійної діяльності менеджерів будівельних організацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних наукових джерелах менеджер характеризується як людина, що має спеціальну фахову підготовку та здійснює управління організацією, підрозділом або напрямом діяльності (кадрами, фінансами, матеріальними чи інформаційними ресурсами, інноваціями в умовах сучасного ринку), володіє відповідними професійними знаннями, уміннями та навичками, отриманими у відповідному закладі вищої освіти, здатна організувати конкретну діяльність підлеглих та кваліфіковано виконувати свої управлінські функції [1–2].

Професійна культура є продуктом діяльності людей, зайнятих у певній сфері діяльності. Вона включає в себе комплекс знань, умінь і навичок, якими повинен володіти і керуватися у своїй діяльності кожен член суспільства, незважаючи на його професійну приналежність. Вона являє собою сукупність базових професійних знань, умінь і навичок, готовності до побудови й вирішення інноваційних завдань, досвіду практичної діяльності, нелінійного мислення, а також стійкого володіння інформаційними технологіями. Термін «професійна культура» підкреслює, що культура розглядається як специфічна якість діяльності фахівця та розкриває предметний зміст культури, який визначається специфікою професії, професійної діяльності та професійного співтовариства [2, с. 61]. Отже, професійну культуру менеджера слід розглядати як високий рівень професіоналізму людини, як спосіб творчої самореалізації в професійній діяльності, як процес освоєння, передачі професійних цінностей, становлення системи особистісних сенсів, які розглядаються як ступінь якості професійної діяльності та життя людини.

Компонентами культури професійної діяльності майбутніх менеджерів визначають: особистісний (ціннісне ставлення особистості до вибраної професії, наявність загальнолюдських цінностей й цінностей професійної самореалізації, готовності до виявлення особистої ініціативи й подальшого професійного зростання, наявність моральних якостей особистості, оцінювання власної професійно-культурної діяльності крізь призму високих моральних якостей, культурних цінностей та норм); когнітивний (засвоєння ґрунтовних загальнокультурних та

специфічних професійних знань, технології їх використання в професійній діяльності, знання норм моральної та етичної поведінки, етики ділового спілкування, знання методів самоаналізу та адекватної самооцінки, методів та прийомів саморозвитку та самовиховання); діяльнісний (уміння практично використовувати набуті теоретичні знання, дотримання морально-етичних норм у суспільстві та професійній діяльності, здійснення самоаналізу власної професійної діяльності та розвитку професійної культури, знаходження шляхів до самовдосконалення та реалізації потреб самоактуалізації в професії). Важливо, що саме особистісний компонент культури професійної діяльності майбутніх менеджерів відіграє ключову роль, тому що основні принципи організації задають певний напрям для функціонування суб'єкта, а також визначають його норми та цінності [1, с. 11].

Враховуючи, що сутність професійної культури відображає загальне, властиве будь-якій професії, і особливе, де проявляється специфіка конкретної діяльності, зупинимось на загальнозначущих характеристиках професійної культури майбутнього менеджера. В якості загальних характеристик, властивих фахівцю будь-якого профілю, виступають працьовитість і працездатність, переконаність у соціальній значущості праці і своєї професії, організаторські здібності, ініціативність, енергійність, знання теорії управління і основ соціальної психології, готовність ефективно і якісно вирішувати виробничі завдання, готовність і зацікавленість в оволодінні основами суміжних спеціальностей, в розширенні професійного досвіду; відмінними ознаками є сукупність якостей, зафіксовані в стандартах і професіограмах [3]. В якості специфічних характеристик, властивих тільки професійній культурі майбутнього менеджера, на наш погляд, можна позначити професійну компетентність менеджера, усвідомлення себе як носія культурних зразків поведінки та професійної діяльності, формування позитивного ставлення до професійної діяльності, до колег, клієнтів. Підводячи підсумок вищезазначеного, ми вважаємо за необхідне підкреслити наступне: професійна культура відображає як особистісні особливості фахівця, так і специфіку самої професійної діяльності, що дозволяє визначити професійну культуру менеджера як феномен, де відображені загальні характеристики професійної культури, а також особливості професійної діяльності менеджера будівельної організації

Висновки. Таким чином, зміст культури професійної культури діяльності менеджерів будівельних організацій являє собою динамічне структурно-рівневе утворення, що відображає єдність особистісного, когнітивного та діяльнісного компонентів. Суттєвими ознаками професійної культури майбутнього управлінця в галузі будівництва слід вважати: творчий підхід до вирішення на практиці ситуаційних завдань і проблемних ситуацій та готовність до взаємодії з іншою стороною з метою спрямування зусиль на досягнення спільних цілей, наявність інформаційної культури підприємницької діяльності та широкої ерудиції щодо питань модернізації сучасних управлінських рішень на шляху до міжнародної інтеграції в контексті загальнолюдських цінностей та культурних традицій.

Література:

1. Глушман Т.М. Компоненти професійної культури майбутнього менеджера організацій. Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education» 2016. № 5 (1). С. 8–13.
2. Гончар Л. Сутнісні характеристики процесу формування культури професійної діяльності майбутніх менеджерів. Молодь і ринок. 2019. № 12. С 60-63.
3. Hill, L. A. Becoming a manager: Mastery of a new identity. New York: Penguin books, 1993. 331 р.